

“Η αξιοποίηση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων στην υλοποίηση της πολιτικής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το Δάσος και το Περιβάλλον”

Εισηγητής: Ιωάννης Τσουκνιδάς, Δήμαρχος Χαλκηδόνος

ΗΜΕΡΙΔΑ

Τοπική Αυτοδιοίκηση

Δάσος-Περιβάλλον-Δασικοί Χάρτες

Α) ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Από τα τέλη της δεκαετίας του '70, το περιβάλλον αναδεικνύεται σε κεντρικό σημείο στο δημόσιο διάλογο για το μέλλον του πλανήτη.

Κυρίαρχη αναδεικνύεται η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, ο επιθυμητός, δηλαδή, συγκερασμός της προστασίας του περιβάλλοντος και στις τρεις μορφές του (φυσικό, οικιστικό, πολιτιστικό) με την αναγκαία για την κάθε υγιή κοινωνία του δυτικού κόσμου οικονομική ανάπτυξη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ουσιώδεις διαφορές και ανομοιογένειες, εξαιτίας τόσο της διαφορετικής προέλευσης των νέων κρατών μελών όσο και των χρηματοδοτικών ροών που κινούνται σε αυτήν, με τις χώρες της Νότιας Ευρώπης να απολαμβάνουν λιγότερες συγκριτικά με άλλες χώρες της ΕΕ.

Οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση βασικών συνταγματικών επιταγών, όπως η θέσπιση χωροταξικών πλαισίων, η κατάρτιση δασικών χαρτών και η κτηματογράφηση, δημιουργούν προβλήματα αξεπέραστα για την προοπτική ανάπτυξης της χώρας.

Πέραν τούτου, είναι αναμενόμενο ότι σε περιόδους κρίσης η προστασία του περιβάλλοντος υποχωρεί, τόσο σε επίπεδο διάθεσης των αναγκαίων πόρων όσο και σε επίπεδο ιεράρχησης.

Β) ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ: Στρατηγικές και Προοπτικές στο πλαίσιο της κρίσης

Βρισκόμαστε στο κατώφλι μιας κρίσιμης εποχής με εμφανή δυσάρεστα αποτελέσματα σε **κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο**. Είναι πασιφανές ότι όλα αυτά μεταξύ τους είναι άρρηκτα συνδεδεμένα.

Η αλλαγή του κλίματος έχει ως συνέπεια μεταβολές που επιφέρουν σοβαρές επιπτώσεις στα οικοσυστήματα, τους υδατικούς πόρους, τη δημόσια υγεία, τη βιομηχανία, τις γεωργικές καλλιέργειες, τις μεταφορές και τις υποδομές.

Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής απαιτεί λήψη μέτρων προσαρμογής σε παγκόσμιο και περιφερειακό επίπεδο, συνδέοντάς την με την υπέρβαση της κρίσης και της πορείας προς την αειφόρο ανάπτυξη.

Σε εθνικό επίπεδο δε, η αντιμετώπιση δεν μπορεί να εφαρμοστεί από έναν μόνο φορέα. Πρέπει να υπάρχει άμεση και αμερόληπτη συνεργασία μεταξύ περιφερειακών και τοπικών φορέων, αρμόδιων φορέων (Υπουργείο, Δασαρχεία κτλ), καθώς και ερευνητικών ιδρυμάτων (Πανεπιστήμια).

Η Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή που εκδόθηκε το 2015, έχει ως σκοπό να αποτελέσει τη βάση ώστε οι 13 περιφέρειες της χώρας να επιλέξουν σημαντικά μέτρα προσαρμογής με προοπτική τουλάχιστον έως το 2050.

Οι τομεακές πολιτικές προσαρμογής αφορούν στο σύνολό τους:

1. Γεωργία και κτηνοτροφία	11. Υγεία
2. Δασικά οικοσυστήματα	12. Δομημένο περιβάλλον
3. Βιοποικιλότητα και οικοσυστήματα	13. Εξορυκτική βιομηχανία
4. Υδατοκαλλιέργειες	14. Ακραία καιρικά φαινόμενα
5. Αλιεία	15. Πολιτιστική κληρονομιά
6. Υδάτινοι πόροι	16. Ενδυνάμωση της προσαρμοστικής ικανότητας με την ανάπτυξη του εθελοντισμού
7. Πάρακτιες ζώνες	17. Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
8. Τουρισμός	18. Προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή και διεθνής ασφάλεια
9. Ενέργεια	
10. Υποδομές και μεταφορές	

Οι προσαρμοστικές πολιτικές πρέπει να ενσωματώνονται σε ευρύτερες όπως: πολιτικές διαχείρισης φυσικών καταστροφών, πολιτικές τροφίμων, πολιτικές υποδομών, ενεργειακή πολιτική, πολιτική για τις μεταφορές, πολιτική για τον τουρισμό, πολιτική για την ποιότητα ζωής στις πόλεις, κ.λ.π.

Μια “κλιματικά ασφαλής επένδυση” πρέπει να περνά από όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων για αδειοδότηση και χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων. Πρέπει δε, να είναι εναρμονισμένη με την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία καθώς επίσης να αφορά εύρος ενεργειών από έργα μικρής κλίμακας ως έργα μεγάλης κλίμακας, με ουσιαστικές και χρήσιμες παρεμβάσεις.

Τα προηγούμενα αποτελούν ένα ολοκληρωμένο πλάνο το οποίο σε συνδυασμό με την ενίσχυση του εθελοντισμού και της συνείδησης των πολιτών μπορεί να επιφέρει, με μαθηματική ακρίβεια, θετικά αποτελέσματα.

Η έννοια “περιβάλλον” είναι ευρεία. Έτσι, η διεθνής διάσταση της προσαρμογής περιορίζεται σε δύο βασικούς πυλώνες της διεθνούς κλιματικής πολιτικής:

1. το μετριασμό των εκπομπών σε διοξείδιο του άνθρακα και λοιπών ρυπογόνων ουσιών και
2. Την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Οι άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις δημιουργούν αλληλεξαρτήσεις μεταξύ κρατών και επομένως θα πρέπει να βρεθεί τρόπος από κοινού διαχείρισης. Είναι απαραίτητο δε, να δημιουργηθούν δίαυλοι επικοινωνίας με άμεσο σκοπό δράσεις σε διασυνοριακό επίπεδο και δράσεις σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο.

Εξαιτίας της δυσμενούς οικονομικής κρίσης που βιώνουμε, οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν κυρίως πληγεί με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν οι ίδιοι πόροι για δράσεις τέτοιων ή μικρότερων μεγεθών. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει, αφού γίνει ο πλήρης σχεδιασμός των αναγκών και των δράσεων, να αξιοποιηθούν όλα τα απαραίτητα και διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία προκειμένου να υλοποιηθούν οι πολιτικές της τοπικής αυτοδιοίκησης, εν προκειμένω για το περιβάλλον.

Γ) ΠΡΑΣΙΝΑ ΟΜΟΛΟΓΑ: ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Στις 3 Δεκεμβρίου 2016, η ευρωπαϊκή επιτροπή «Καθαρή Ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους» έδειξε ότι τα πράσινα ομόλογα -δηλαδή το χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών για το κλίμα και το περιβάλλον- έχουν εξαιρετική ανάπτυξη, αν και εκδόθηκαν για πρώτη φορά το 2007.

Το Πράσινο ομόλογο προσφέρει μια ευκαιρία για την κινητοποίηση κεφαλαίων για πράσινες επενδύσεις επιτυγχάνοντας, επίσης, κινητοποίηση της ρευστότητας. Στην ουσία βοηθά τους επενδυτές να λαμβάνουν συνειδητές αποφάσεις. Αυτό θα επιτρέψει τα πράσινα ομόλογα να βοηθήσουν στις επενδύσεις που απαιτούνται για να προχωρήσουμε προς μια κυκλική οικονομία και την εκπλήρωση των περιβαλλοντικών και κλιματικών δεσμεύσεων.

Το 2012, 2,6 δισεκατομμύρια δολάρια πράσινων ομολόγων εκδόθηκαν σε παγκόσμιο επίπεδο. Έως το 2015, η συνολική έκδοση είχε πολλαπλασιαστεί σε 41,8 δισεκατομμύρια δολάρια. Αυξήθηκε σε 74,3 δισεκατομμύρια δολάρια μέχρι το τέλος του Νοεμβρίου το 2016.

Σήμερα, τα πράσινα ομόλογα χρηματοδοτούν κυρίως έργα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (45,8% σε παγκόσμιο επίπεδο το 2015), την ενεργειακή απόδοση (19,6%), μεταφορές χαμηλών εκπομπών άνθρακα (13,4%), το βιώσιμο νερό (9,3%), τα απόβλητα και τη ρύπανση (5,6%).

Δ) ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

«Χρηματοδοτική περίοδος 2014- 2020»

Υπάρχει ένα πολύ ευρύτερο φάσμα χρηματοδοτικών ευκαιριών για να βοηθηθούν αστικά και μη αστικά προγραμματικά σχέδια. Υπάρχει πολύ σημαντική ζήτηση για έργα φωτισμού των δρόμων, διαχείριση απορριμμάτων, διαχείριση αποβλήτων με στόχο την παραγωγή ενέργειας.

Τεχνική βοήθεια στα πλαίσια του «JESSICA» (Κοινή Ευρωπαϊκή Υποστήριξη για Βιώσιμες Επενδύσεις σε Αστικές Περιοχές): Πρωτοβουλία που αναδείχθηκε από την Κομισιόν και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ενώ έχει ως στόχο να χρησιμοποιηθεί ένα μέρος των διαρθρωτικών πόρων προκειμένου να γίνουν αποδοτικές επενδύσεις σε σχέδια αιεφόρου, αστικής ανάπτυξης. Αυτές οι επενδύσεις μπορούν να πάρουν τη μορφή είτε ιδίων κεφαλαίων, είτε δανείων, είτε εγγυήσεων.

Μηχανισμός «ELENA»: Στοχεύει στον ενεργειακό τομέα, πρόκειται για ένα χρηματοδοτικό εργαλείο, που συμπληρώνει την ΕΤΕπ και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και προσπαθεί μέσα από τεχνική βοήθεια να βοηθήσει τους δήμους να υλοποιήσουν προγράμματα ενεργειακής αποδοτικότητας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

«Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (ΤΠΔ)»

Ειδικότερα, για δάνεια συγχρηματοδοτούμενα και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το κυμαινόμενο μεσοσταθμικό επιτόκιο θα ανέρχεται (με το ισχύον Euribor) σε 3,57%. Για δάνεια χρηματοδοτούμενα μόνο από πόρους του Ταμείου, το κυμαινόμενο επιτόκιο ανέρχεται σε 4,48% (euribor εξαμήνου +4,30%).

Αν ένας ΟΤΑ επιθυμεί σταθερό επιτόκιο, αυτό για τα πρώτα 3 χρόνια ανέρχεται στο 5,02%, για τα υπόλοιπα 7 χρόνια ανέρχεται στο 6,02% (εκτός αν οι συνθήκες επιτρέπουν χαμηλότερο επιτόκιο) και για τα υπόλοιπα 15 χρόνια μόνο κυμαινόμενο euribor 6μήνου +4,30%. Σε περίπτωση σταθερού επιτοκίου, τα ανώτερα επιτόκια γίνονται αντιστοίχως 4,37% για τα πρώτα 3 έτη και 4,87% για τα επόμενα 7 έτη.

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Εξοικονομώ» για δημόσια και δημοτικά κτίρια, το ΤΠΔ συμμετέχει είτε καλύπτοντας το 30% του προϋπολογισμού των έργων στο πλαίσιο ΣΔΙΤ (Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα), σημαντικό εργαλείο μη αξιοποιήσιμο όμως στη χώρα μας, είτε χρηματοδοτώντας εξ' ολοκλήρου την επένδυση εφόσον την υλοποιεί μόνος του ο ΟΤΑ.

“Διαρθρωτικά Ταμεία και Ταμείο Συνοχής”

Η Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνοχής αποτελείται από τρία κύρια χρηματοδοτικά μέσα:

- Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
- Το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)

Ε) ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΕΣΠΑ 2014-2020 ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ-ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Θεματικός Στόχος 4: Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς. Αποσκοπεί δε, στην επίτευξη των στόχων της χώρας στο πλαίσιο της Στρατηγικής Ευρώπης 2020.

Θεματικός στόχος 5: προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης κινδύνων σε φυσικές καταστροφές, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση πληθυσμού, εθελοντών, στελεχών πολιτικής προστασίας στην πρόληψη και διαχείριση κινδύνου.

Θεματικός στόχος 6: διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων σε ό,τι αφορά τον τομέα των στερεών αποβλήτων, των υδάτινων πόρων και της ολοκλήρωσης και εφαρμογής του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού.

ΤΟΜΕΑΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1) επιχειρησιακό πρόγραμμα **ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**(Ε.Π. - Υ.ΜΕ.ΠΕ.Ρ.Α.Α.). Εκτίμηση δημόσιας δαπάνης: 4.262.099.546 ευρώ.

Στόχοι:

- εκπλήρωση απαιτήσεων στους τομείς αποβλήτων και υδάτων
- προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή - πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
- διατήρηση φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
- βιώσιμη αστική ανάπτυξη και αστική αναζωογόνηση

2) Επιχειρησιακό πρόγραμμα **Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΠΑνΕΚ)**. Εκτίμηση δημόσιας δαπάνης: 4.670.000.000 ευρώ.

Στους στόχους, μεταξύ άλλων, είναι οι στρατηγικοί τομείς του νέου αναπτυξιακού μοντέλου “Ελλάδα 2021” συμπεριλαμβανομένων των: ενέργειας, προστασίας του περιβάλλοντος, καινοτομίας, επανακυκλοφορίας πόρων στην εσωτερική αγορά, μικρού αποτυπώματος σε ρυπογόνες ουσίες κτλ.

3) Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και LEADER. Εκτίμηση δημόσιας δαπάνης: 5.279.950.991 ευρώ.

Κύριος σκοπός είναι η προαγωγή της αειφορίας του αγροδιατροφικού συστήματος και η δημιουργία βιώσιμων και πολυλειτουργικών αγροτικών περιοχών με τη χρήση καινοτόμων δράσεων. Στοχεύει στις αγροτικές περιοχές με σημαντική πρωτογενή παραγωγή που δύνανται να ενισχύσουν με ποικίλα έργα την προστασία του περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων και την αντιμετώπιση/προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

4) Επιχειρησιακό πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020. Εκτίμηση δημόσιας δαπάνης: 523.356.305 ευρώ.

5) Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας.

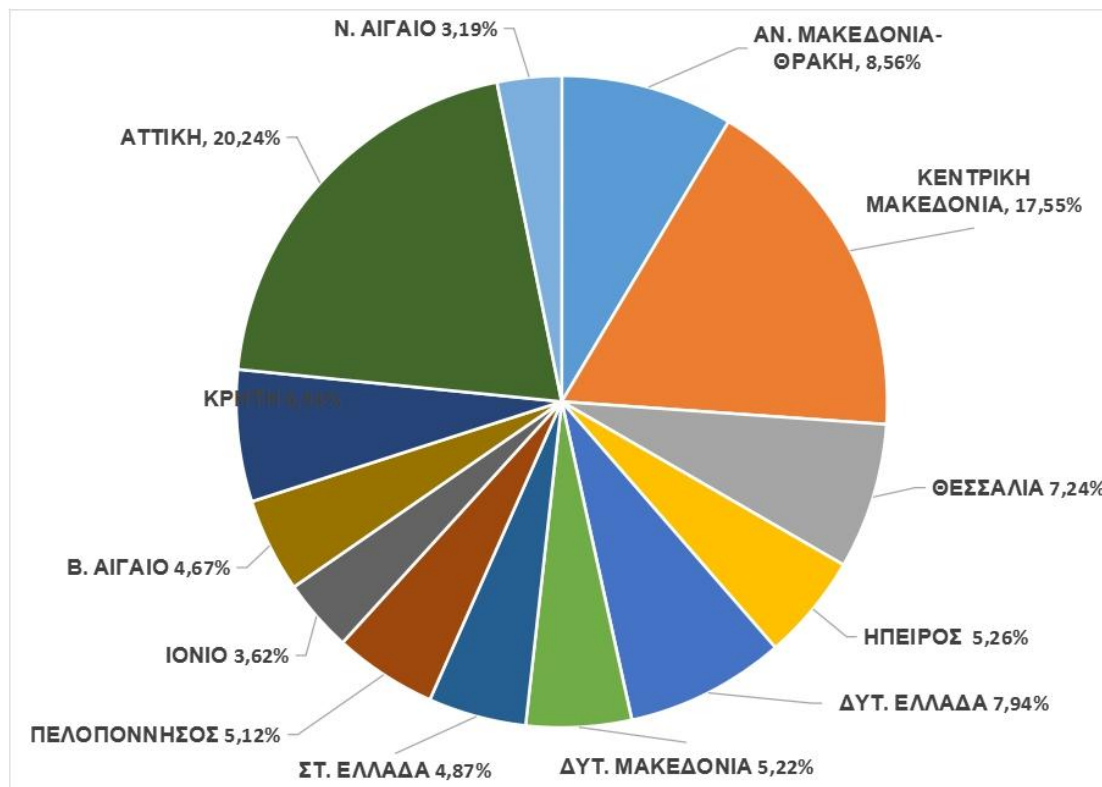
1. Αδριατικής-Ιονίου, Διακρατικό
2. MED (Διακρατικό)
3. MED ENI CBC (Διασυνοριακό)
4. Black Sea Basin ENI CBC (Διασυνοριακό)
5. Interreg Europe (Διαπεριφερειακό)
6. Balkan Mediterranean (Διακρατικό)

Προγράμματα Διασυνοριακής Συνεργασίας INTERREG στην Τ.Α. Εκτίμηση δαπάνης: 320.000.000 ευρώ.

- Ελλάδα - Βουλγαρία (Π/Υ: 110.735.958 ευρώ)
- Ελλάδα - Κύπρος (Π/Υ: 44.593.923 ευρώ)
- Ελλάδα - Ιταλία (Π/Υ: 88.955.170 ευρώ)
- Ελλάδα - Αλβανία IPA II CBC (Π/Υ: 22.143.015 ευρώ)
- Ελλάδα-ΠΓΔΜ (Π/Υ: 24.810.005 ευρώ)

6) Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (13 ΠΕΠ) & Τοπική Αυτοδιοίκηση.
Αποτελεί το 28% του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΣΠΑ 2014-2020.

*Κατανομή πόρων. Πηγή: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΚΕΔΕ.

Μεταξύ άλλων είναι και τα κάτωθι:

- Ανταγωνιστικότητα και Καινοτομία (Θεματικοί Στόχοι 1, 2 και 3)
- Περιβάλλον και πρόληψη από φυσικές καταστροφές (Θεματικοί Στόχοι 4, 5 και 6)
- Εκχωρήσεις του 40% από το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ (άξονας 14 του Ταμείου Συνοχής)
- Εκχωρήσεις του 30% από το πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ 2014-2020)

7) Λοιπά χρηματοδοτικά εργαλεία και μέσα

1. URBACT (Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας για την ενδυνάμωση της βιώσιμης ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης στις πόλεις της Ευρώπης. Ανάδειξη καλών πρακτικών που θα βελτιώσουν τις αστικές πολιτικές).

2. ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020 (Έρευνα-Καινοτομία, Αειφόρος Ανάπτυξη, Βιώσιμες πόλεις που βασίζονται στη φύση)
3. LIFE+ (Προσαρμογή της διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα)
4. Πράσινο Ταμείο στην Ελλάδα
5. “Έξυπνες Πόλεις” (Smart Cities): Οι Υπογράφοντες το Σύμφωνο των Δημάρχων, οι οποίοι προέβησαν σε πολιτική δέσμευση για μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, μπορούν επίσης να επωφεληθούν από την τεχνολογική συνιστώσα της ενεργειακής πολιτικής της Ευρώπης.
6. UNESCO - Δίκτυο Δημιουργικών Πόλεων (προώθηση της συνεργασίας μεταξύ πόλεων με σκοπό την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη του αστικού χώρου με γνώμονα τη δημιουργικότητα και τον πολιτισμό).
7. Συμπράξεις Ευρωπαϊκών Ομίλων Εδαφικής Συνεργασίας - Ε.Ο.Ε.Σ.
8. Ευρώπη για τους Πολίτες 2014-2020: Αδελφοποιήσεις και Δίκτυα Πόλεων
9. Πρόγραμμα Αδελφοποιήσεων Πόλεων για την Κλιματική Αλλαγή («Mayors Adapt»)

ΣΤ) ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

- Τα προγράμματα και τα χρηματοδοτικά εργαλεία είναι ανταγωνιστικά
- Οι πιθανές ελλείψεις τεχνικού & επιστημονικού προσωπικού, αλλά & εμπειρίας δυσχεραίνουν την ανταπόκριση στις απαιτήσεις της νέας προγραμματικής περιόδου
- Απαραίτητη είναι η Διαχειριστική και διοικητική επάρκεια των Δήμων
- Οι Δήμοι που είναι προετοιμασμένοι θα έχουν σαφές πλεονέκτημα στη διεκδίκηση των παρεμβάσεων που έχουν σχεδιάσει
- Ετοιμότητα Δήμων με εκπόνηση, ολοκλήρωση και επικαιροποίηση Master Plans, Συμφώνου Δημάρχων, Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας, Μελετών έργων και εργασιών, Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων κτλ
- Συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα (Πανεπιστήμια) που διαθέτουν εξειδικευμένα εργαστήρια και μεγάλο εύρος επιστημονικής γνώσης

- Συνεργασία με την οικεία Περιφέρεια και Αποκεντρωμένη Διοίκηση και τους κατά περίπτωση εμπλεκόμενους δημόσιους φορείς (πχ Δασαρχεία, Δ/νσεις Δασών κτλ)
- Συνεργασία με όμορους Δήμους για συλλογικές δράσεις και παρεμβάσεις
- Συνεργασία με λοιπές δομές όπως πχ ΦΟΔΣΑ, ΜΟΔ, ΕΕΤΑΑ, ΠΕΤΑ, Αναπτυξιακές Εταιρείες Α.Ε. κλπ

Βήματα Προετοιμασίας των Δήμων για ένταξη έργων και δράσεων

- ορισμός αρμόδιων υπηρεσιών στους Δήμους (με τί προσωπικό όμως;;)
- παρακολούθηση πάσης φύσεως αναγκαίων και διαθέσιμων προγραμμάτων
- ιεράρχηση προτεραιοτήτων και αναγκών (πχ επιχειρησιακά σχέδια Δήμων)
- αξιολόγηση ευκαιριών
- επιλογή συγκεκριμένων έργων και δράσεων προσαρμοσμένα στις ανάγκες του κάθε Δήμου
- εκπόνηση μελετών και ωρίμανσή τους
- υποβολή προτάσεων και υλοποίησή τους έπειτα από έγκριση

*Οι μικρότεροι και Περιφερειακοί Δήμοι κυρίως, πάσχουν σημαντικά στον τομέα αυτό, λόγω σημαντικών ελλείψεων σε προσωπικό, χρόνο και πόρους και δεν έχουν την δυνατότητα να ενταχθούν σε ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα.

Η ωρίμανση πάσης φύσεως μελετών, που είναι αναγκαία για την ένταξη, απαιτεί εξειδικευμένο και κατάλληλα επιμορφωμένο προσωπικό.

Στην πλειονότητα των περιπτώσεων που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση, απαιτούνται εξωτερικοί συνεργάτες, κάτι που με το νέο νομοθετικό πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων (Ν. 4412/2016) έχει δυσκολέψει σε τεράστιο βαθμό, σε συνδυασμό με τα μειωμένα συνεχώς έσοδά της που δεν επαρκούν για τέτοιου είδους αναθέσεις.

Εν κατακλείδι...

Κυρίες και Κύριοι,

Βιώνουμε τις συνέπειες μιας κυρίως κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής κρίσης. Η δε Τοπική Αυτοδιοίκηση αποδυναμώνεται συνεχώς. Τα έσοδα των Δήμων μειώνονται δραματικά, ενώ οι αρμοδιότητες αυξάνονται συνεχώς.

Το σύστημα της Δημόσιας Διοίκησης είναι δαιδαλώδες, ενώ οι πόροι και το ανθρώπινο δυναμικό που απαιτούνται για να καλύψουν τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες των κοινωνιών περιορίζονται.

Η εύρεση χρηματοδοτικών εργαλείων και η καλή προετοιμασία των Δήμων αποτελεί πρόκληση, ταυτόχρονα όμως απαιτεί εξειδικευμένα στελέχη, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις νέες σύνθετες τεχνικές, επιστημονικές και διοικητικές απαιτήσεις, συνεπώς νέες συνεργασίες θα ενισχύσουν το σκοπό αυτό.

Προς αυτή τη κατεύθυνση, το νομοθετικό πλαίσιο πρέπει να βελτιωθεί ώστε οι πόροι που διατίθενται απευθείας στους Δήμους αλλά και τα συνδυαστικά χρηματοδοτικά και επενδυτικά προγράμματα βελτίωσης και προσαρμογής που εγκρίνονται, να υλοποιούνται σε πολύ μικρότερο χρονικό διάστημα, συνεπώς και τα κονδύλια να “απορροφώνται” πιο άμεσα και αποτελεσματικά.

Παρομοίως, θα παρακαλούσαμε να δοθεί περισσότερη “ευελιξία” κατά τη σύνταξη του πλαισίου των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, ώστε να τυχάνουν μεγαλύτερης εφαρμογής, πρακτικής και θετικής υλοποίησης από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Συναδελφικά,

Ιωάννης Τσουκνιδάς

Δήμαρχος Χαλκηδόνος